

3. Ta vera traje samo dotle dok se narod činjenicama ne uveri o protivnosti. Inače ne bi postojale ni bune ni revolucije.

4. Svi zakoni i sve ustanove što se u danom trenutku smatraju kao spasonosne od relativne [su] vrednosti, dakle, podležu kritici.

5. Da bi bila moguća popravka ustanova (dakle, uslova od kojih zavisi napredak naroda), neophodan je uslov da svaka ličnost ima pravo da reče svoje mišljenje o tim ustanovama.

Dakle: pre no što se izreče ma kakva presuda nad ovom mojom kritikom, treba da se najpre ocene misli koje se u njoj razvijaju: Na stvar!

II poglavlje

Pre 10 godina čuvena Sv. andrejska skupština razvi zastavu: Obrenovići i sloboda. Još nije nastupilo vreme da se ocene sve pobude i svi činioci što stvorise događaje od 1858. god., stoga se i mi nećemo upuštati u takvu ocenu.

Da bacimo samo jedan pogled na sastav narodne Sv. andrejske skupštine. Jedan je pogled dovoljan da nam osvetli veći deo događaja što se zbiše posle spomenute skupštine. Ne uzimajući u račun neznatan broj pristalica tadašnje vlade (koji je bio po svoj prilici vrlo neznatan, pa nije smeо ni zuba pomoliti), skupština se sastojala iz tri glavna činioca. Većina su bili predstavnici jadnog izmučenog naroda, koji nisu pripadali niti kakvoj dinastičnoj niti načelnoj partiji, većina je samo predstavljala muke i patnje naroda, pa stoga mrzela na svu tadašnju vladu i želela da se stanje naroda popravi ne znajući kako je to moguće. Znatnu čast sastavlјali su lične pristalice Obrenovića, ostaci starog kabahajiskog vremena, koji su naročito bili gonjeni ili čiji su očevi ili rodbina bili gonjeni pređašnjom vladom, pa stoga mrzeli na nju lično, i koji su kao krajnju celj i spasenje svoje i srpskog naroda nalazili jedino i isključivo u povratku dinastije Obrenovića na srpski presto. Naposletku, najmanja čast ili, upravo, nekoliko ljudi koji bi se mogli na prste izbrojati, behu ljudi od načela. Oni ne samo shvataju patnje naroda, već uviđaju i uzrok. Samovoljna, neodgovorna birokratska sistema vlade bijahu okovi narodni, koje oni željaju da razbiju. Promena sisteme beše njihova celj, a u